



DIVERSITATE ȘI IDENTITATE CULTURALĂ ÎN EUROPA

* * *

Editura **Bibliotheca**

EDITAT CU SPRIJINUL AUTORITĂȚII NAȚIONALE
PENTRU CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

EDITURA **Bibliotheca**

Târgoviște

- Atestată de Ministerul Culturii și Cultelor
cu avizul nr. 4363 / 27.05.1997
- Acreditată de Consiliul Național al Cercetării
Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS)
cu avizul nr. 1142 / 30.06.2003, reacreditată în mai 2006
- Membru al Asociației Editorilor din România – AER
(Romanian Publishers Association – RPA)

N. Radian, KB 2/3, Târgoviște, 130062
tel/fax: 0245.212241; tel. 0245.217145
e-mail: biblioth@gmail.com
www.bibliotheca.ro

Director editorial - Mihail-Florin Stan
Director executiv - Ion Anghel

Coperta - **Bibliotheca**

Culegere computerizată - Coralia Bidirean, Cristian Stancu
Corectură - Anca Fanea, Felicia Raluca Toma
Tehnoredactare - Ion Anghel

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Diversitate și identitate culturală în Europa / coord.:
Petre Gheorghe Bârlea. - Târgoviște: Bibliotheca, 2004-
vol.
ISBN(10)973-712-026-4
Vol. 3. -2006.-Bibliogr.- ISBN(10)973-712-175-9;
ISBN(13)978-973-712-175-2

I. Bârlea, Petre Gheorghe (coord.)

008(4+498)(063)

UNIUNEA LATINĂ – ANTENA TÂRGOVIȘTE
UNIVERSITATEA „VALAHIA” DIN TÂRGOVIȘTE
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI TÂRGOVIȘTE

DIVERSITATE ȘI IDENTITATE CULTURALĂ ÎN EUROPA

* * *

Coordonator:
Petre Gheorghe Bârlea

Editura *Bibliotheca*
Târgoviște, 2006

Colecția
ESU

Coordonată de Prof. Mihai Stan

Copyright © 2006

Editura **Bibliotheca**

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin
Editurii **Bibliotheca** & Petre Gheorghe Bârlea

CUPRINS

Petre Gheorghe BÂRLEA

Polimorfismul culturii în Europa unită / 7

Capitolul I

RELAȚII CULTURALE EUROPENE. PRIVIRE DIACRONICĂ

Libuše VALENTOVÁ (Praga)

Din istoria relațiilor culturale ceho-române / 9

Daniela-Liliana GÎTLAN

Relațiile între culturile și civilizațiile geto-dacilor și romanilor. Prezentare contrastivă / 17

Carolina BĂDIȚESCU

Levantul sau despre voluptăți postmoderne / 29

Tatiana-Ana FLUIERARU

Anacronismul în slujba corectitudinii politice / 35

Ștefania RUJAN, Laurenția ION

Dunărea în imaginarul călătorilor francezi în România / 39

Monica RADU

Revistele on-line, un proiect vizând cunoașterea latinității / 48

Capitolul al II-lea

MANIFESTĂRI LOCALE ȘI CÎNTINENTALE ÎN LITERATURĂ, ARTĂ ȘI RELIGIE

Cécile VILVANDRE DE SOUSA (Castilla-La Mancha)

Eugène Ionesco entre deux pays / 52

Victor PETRESCU

Influențe asupra creației lui Iancu Văcărescu / 63

Anda-Elena IGNAT

Relația individ-societate în opera prozatoarei Hortensia Papadat-Bengescu / 69

Dana Camelia DIACONU

Percepția visului în literatura română populară și cultă / 75

Carmen DUVALMĂ

Evoluția poeziei lui Alexandru Macedonski și influența franceză / 88

Maria GEORGESCU

Loggia brâncovenească – element fundamental al arhitecturii europene / 93

Manole GHEORGHE

Creștinismul lui Neagoe Basarab în context european / 106

Cristina FURTUNĂ

Creștinismul – parte integrantă din cultura și spiritualitatea europeană / 115

Mariana Alina VOICU (SAFTA)

Pelerinajul sinelui. Portrete în eternitatea sufletului / 124

Capitolul al III-lea

ASPECTE LINGVISTICE ALE EUROPENISMULUI

Nicolás CAMPOS PLAZA (Castilla-La Mancha)

Reflexions sur les théories et écoles traductologiques / 133

Petre Gheorghe BÂRLEA

Multilingvismul – o prioritate politică pentru viitorul apropiat al Uniunii Europene / 145

Petre Tudor BÂRLEA

Is there an increasing linguistic homogenisation in Europe? / 153

Tatiana-Ana FLUIERARU

Parlez-vous français? Moi non plus ... Traducerea din franceză în română sau efortul minim / 160

Maria TUFEANU

Interferențe lingvistice în comunitățile de bulgari din Muntenia. Cartierul „Matei Voievod” din Târgoviște / 164

Ileana TÂNASE

Pronumele on, ca marcă generică a umanului, între nedeterminare și determinare / 182

Cristina-Alice TOMA

Terminologie lexicală și terminologie discursivă / 186

Ancuța NEGREA

Contacte lingvistice. Termeni neologici culinari din secolul al XVIII-lea / 201

Roxana-Magdalena BÂRLEA

Expresii, proverbe, locuțiuni românești la timpul viitor / 206

Petruța IUGULESCU

Structuri locuționale adjectivale în textele biblice românești / 212

Raluca-Felicia TOMA

Valențele stilistice ale locuțiunilor / 217

Mariana VÂRLAN

Forme ale superlativului stilistic în vorbirea tinerilor / 223

Mihaela CHIVOIU-ȘTEFAN

Forme particulare și forme uzuale ale pronumelui în limbajul biblic / 230

Ștefania RUJAN, Laurenția ION

Paratextul – conținut lingvistic și dimensiune comunicațională / 245

Anca ANDREI- FANEA

Toponymes parisiens dans le „Testament” de François Villon / 251

Mariana VÂRLAN

Îmbogățirea vocabularului actual al limbii române cu noi familii lexicale / 257

POLIMORFISMUL CULTURII ÎN EUROPA UNITĂ

La mai puțin de șase luni înainte de data integrării oficiale a României în Uniunea Europeană, întrebările referitoare la impactul acestui eveniment asupra locuitorilor țării și asupra cetățenilor din celelalte țări membre exprimă aceeași stare de neliniște, ca și în urmă cu câțiva ani.

Ca de obicei, însă, filologii, istoricii, cadrele didactice din diverse domenii ale științelor umaniste preferă abordarea teoretică a problemelor. Se analizează relațiile dintre statul traco-dacic și imperiul roman, se discută statutul unor personaje care simbolizează mentalități și comportamente „europene”, se identifică particularități gramaticale și lexicale ale diverselor limbi europene, mai ales ale românei ș.a.m.d. Puține sunt articolele și studiile care să analizeze foarte explicit natura implicațiilor politice și sociale ale vieții culturale europene concrete, actuale. Lipsesc previziunile pentru viitorul apropiat și îndepărtat cu privire la acest segment al istoriei europenismului. Încă și mai puține sunt referirile la costurile financiare, la implicațiile economice ale vieții spirituale în noile condiții.

În parte, aceste orientări tematice se datorează scopului inițial pentru care au fost pregătite materialele. Ca și în cazul volumelor anterioare (I și II), paginile publicate în volumul de față provin din textele comunicărilor care au fost susținute în cadrul celor două colocvii internaționale pe care le organizăm de câțiva ani: *Diversitate și identitate culturală în Europa* (ed. a IV-a, 9 mai 2006) și *Latinitate, romanitate, românitare* (ed. a V-a, 15 mai 2006). Mai ales în cazul celei de-a doua manifestări, comunicările au avut un caracter preponderent filologic, cu vizibile preferințe pentru domeniul lingvistic.

Abordările abstracte și, deseori, prea puțin tangente cu tema generală țin, însă, și de locul particular pe care cultura îl ocupă în procesul construcției europene. Faptul că în acest domeniu al vieții nu se stabilesc strategii comune, nu funcționează organisme și instituții: prea numeroase este de la sine grăitor.

Complexitatea limbilor vorbite pe bătrânul continent (limbi naționale, limbi oficiale, limbi „minoritare”, limbi de circulație internațională etc.), caracterul

polimorf, mobil, al manifestărilor spirituale, raporturile speciale dintre vechi și nou, dintre local și continental / universal și multe, multe alte particularități, conferă diversitatea, aproape ireductibilă la vreun numitor comun, a actului cultural european.

Evident, nu lipsesc cu totul nici elemente ale unei strategii unitare și, cu atât mai puțin, tendințe de unitate, chiar de uniformizare, în cadrul fenomenului mondializării, care atinge în mod vizibil toate aspectele vieții umane.

Dar aceste din urmă fenomene țin mai ales de cultura actuală; când este vorba despre perspectiva istoriei, despre valorile vechi ale culturii europene, originalitatea (la nivel național, local, individual) se manifestă cu putere. De aceea, poate, cercetătorii din domeniul filologiei, științelor socio-umane etc. sunt atrași în mod special de formele clasice ale culturii, forme consacrate prin perspectiva diacronică. În aceste manifestări se caută elementul general valabil, universalul, continentalul.

În ce măsură reușesc autorii paginilor din volumul de față să creeze o imagine a relației particular /general rămâne să stabilească cititorii acestor pagini.

Deocamdată, ceea ce putem spune noi este faptul că se manifestă același eclecticism în abordarea problematicii. Acesta este, s-ar părea, ultimul volum care apare în formula actuală. Dacă vom reuși să-i conferim, cum sperăm, periodicitate oficială, atunci vom fi obligați să selectăm cu mai multă rigurozitate contribuțiile colaboratorilor, funcție de structură tematică mai strict subordonată ideii formulate în titlul volumului. Până atunci, justificăm acest melanj de studii prin diversitatea obiectivă și prin manifestările complexe subiective ale culturii Europei vechi și actuale.

Prof. univ. dr. Petre Gheorghe BÂRLEA

Capitolul I

RELAȚII CULTURALE EUROPENE. PRIVIRE DIACRONICĂ

DIN ISTORIA RELAȚIILOR CULTURALE CEHO-ROMÂNE

Libuše VALENTOVÁ (Praga)

Începutul relațiilor culturale dintre popoarele ceh și român se datează din perioada premergătoare revoluției din 1848, când în rândurile intelectualității cehe se manifestă un interes crescând față de viața politică, cultura și publicistica românească. În decembrie 1846, cunoscutul publicist ceh **Karel Havlíček Borovský** oferă colegului său de breaslă din Ardeal, **George Barițiu**, periodicul său *Pražské noviny*, în schimbul *Gazetei de Transilvania*, convins fiind că această legătură ar contribui la o mai bună cunoaștere a națiunilor asuprite din Austria: „Schimbul acesta va fi un prim pas de apropiere între noi. Chiar dacă la început nu ne vom înțelege complet (d-voastră cu boema mea, eu cu româneasca d-voastră), cu timpul se vor aranja lucrurile. Noi urmărim aici, în tot cazul, apropierea tuturor popoarelor nedominante (nicht herrschenden) din Austria.”¹ Aceleași idei sunt prezente și într-o suită de articole nesemnate, publicate după înfrângerea revoluției din 1848 în revista pariziană *Le Nord*. Autorul lor **František Ladislav Rieger**, unul dintre cei mai însemnați oameni politici cehi din secolul XIX, apără în aceste articole dreptul românilor din Transilvania la autodeterminare și se pronunță pentru o colaborare mai intensă între cehi și români.²

RELAȚIILE ÎNTRE CULTURILE ȘI CIVILIZAȚIILE GETO-DACILOR ȘI ROMANILOR - Prezentare contrastivă -

Daniela-Liliana GÎTLAN

Résumé: Malgré la disproportionnalité des sources d'information, on peut établir des similarités et des différences entre les deux civilisations. Peuples de paysans à l'origine, les romans et les daces ont prouvé des qualités communes: bravure, stoïcisme, tolérance. Les matrices spirituelles sont différentes: les romans - conquérants lucides, rationnels, bons organisateurs, administrateurs, techniciens, esprits civiques; les daces - combattants courageux, défenseurs attachés de leur espace, esprits religieux, contemplatifs, musicaux. Les romans ont déterminé l'émergence des daces en histoire, tandis que les daces ont représenté le tremplin pour la diffusion de la latinité au Sud-Est de l'Europe.

Mots-clé: le génie roman pratique, inventif / versus / l'esprit dace cosmique, méditatif.

LEVANTUL SAU DESPRE VOLUPTĂȚI POSTMODERNE

Carolina BĂDIȚESCU

***Résumé:** Nous proposons une lecture unilatérale de l'épopée de M. Cartarescu, réplique à „l'insuffisance de la langue” – le plus redoutable écueil rencontré par l'auteur de „l'Épopée des Tsiganes”. Le texte, qui assume explicitement toutes les marques techniques du postmodernisme, baigne dans une beauté inextricable et tendue qui se caractérise par la richesse expressive. C'est celle-ci qui intéresse notre étude.*

***Mots-clé:** stratégie de la récupération, lisible/illisible, les jeux de la citation (la citation), la saveur de la pré-connaissance, «la parole élitiste».*

e eliberarea decadentă de orice
u anacronicul devotament față de
i se articulează mai viguros, mai
fa „Glossei” eminesciene trimite
incolo de paradox: „Totul este
îțesură/ Ca să facă lumii balon/ în
„umi zidite-n lumi se-adapă/ Din

ANACRONISMUL ÎN SLUJBA CORECTITUDINII POLITICE

Tatiana-Ana FLUIERARU

Résumé: *L'Amérique a depuis toujours fasciné les Européens, et pour les raisons les plus diverses. Son pragmatisme leur sert (partiellement) de modèle pour une certaine étape de développement de la démocratie, la political correctness. Mais les us et abus d'une telle approche rebute la pensée européenne; on constate, par exemple, un emploi idéologisé de l'anachronisme mis au service de cet idéal avec des effets des plus troublants, car la mémoire – la véritable – est menacée de voler en éclats à cause d'une réécriture du passé politiquement correcte. Quand il s'agit d'une parodie, comme dans le cas des contes réécrits d'un point de vue politiquement correct, on peut s'amuser; ce n'est pas du tout amusant quand on le fait d'un ton sérieux.*

Mots-clé: *anachronisme; art; idéologisation/mythification.*

DUNĂREA ÎN IMAGINARUL CĂLĂTORILOR FRANCEZI ÎN ROMÂNIA

**Ștefania RUJAN
Laurenția ION**

Résumé: *L'image du Danube apparaît dès les premières oeuvres se rapportant aux contacts franco-roumains, à savoir les chroniques de Villehardouin, de Robert de Clari et de Philippe Mouskès, datant de l'époque des croisades. Ce fleuve-frontière reste la principale voie d'accès aux Pays Roumains jusque vers la fin du XIX-e siècle, connaissant une période d'apogée après 1829, quand, à la suite du Traité d'Adrinople, la navigation sur le Bas-Danube, échappée au contrôle turc, s'intensifie sensiblement. Considéré longtemps comme une barrière frontalière entre l'Occident et l'Orient, la civilisation et la barbarie, le Bas-Danube commence à représenter à partir de la date sus-mentionnée, plutôt un moyen de communication, d'ouverture des pays riverains (Serbie, Bulgarie, Principautés Roumaines, appelées aussi, d'une manière signifiante, Principautés Danubiennes) vers l'Occident. Le mythe séparateur est au fur et à mesure remplacé par l'idée de communicabilité, voire de fusion, à l'époque romantique, entre l'Occident et l'Orient. Ce processus coïncide en grandes lignes avec la modernisation des Pays Roumains sous l'influence occidentale, notamment française, déroulée avec succès le long du XIX-e siècle. L'image du Danube est très complexe, un véritable agrégat mythoïde, un corps à multiples facettes: paysage, climat, habitants, navigation, dangers, défense de la chrétienté, moyen de communication. Quelquefois on a affaire même à un sentiment de regret et de nostalgie pour une sorte de pays de Cocagne qu'était le fleuve à l'époque de la Commission du Danube.*

Mots-clé: *le Danube, fleuve, barrière, frontière, mythe séparateur, moyen de communication, image, multiples facettes, pays de Cocagne.*

REVISTELE ON-LINE, UN PROIECT VIZÂND CUNOAȘTEREA LATINITĂȚII

Monica RADU

***Résumé:** La correspondance scolaire représente aujourd'hui une méthode moderne par laquelle on peut activiser le travail des élèves. Les revues internationales offrent une importante valeur éducative car, pour rédiger un article on doit enrichir les habilités telles: exprimer librement l'opinion personnelle, exercer un discours argumentatif, écrire et parler dans une langue étrangère, s'impliquer activement aux problèmes de la société en répondant aux questions qui suscitent l'intérêt de tout le monde. L'esprit latin est encore vif et cela peut être prouvé par l'enthousiasme avec lequel les adolescents ont répondu à l'invitation, en rédigeant un bon nombre d'articles tout à fait différents et originels.*

***Mots-clé:** latinité, correspondance scolaire, revue internationale, échange culturelle.*

Capitolul al II-lea

MANIFESTĂRI LOCALE ȘI CONTINENTALE ÎN LITERATURĂ, ARTĂ ȘI RELIGIE

EUGÈNE IONESCO ENTRE DEUX PAYS

Cécile VILVANDRE DE SOUSA
(Castilla-La Mancha)

Dans les ouvrages critiques consultés, les hommages rendus à Ionesco, il est surprenant qu'il soit considéré comme un écrivain français et que ses racines roumaines n'aient pas été suffisamment prises en compte au moment d'observer l'artiste et son œuvre. Si les livres consacrés au théâtre de Ionesco se comptent par dizaines et les articles par centaines, la « période roumaine » reste peu connue. À notre connaissance, la première étude sur la carrière roumaine d'Eugène Ionesco est celle de Mr. Gelu Ionescu (qui n'a aucun lien de parenté avec son illustre homonyme), une thèse de doctorat soutenue en 1974 à l'Université de Bucarest et publiée en 1989 à Heidelberg: *Les débuts littéraires roumains d'Eugène Ionesco (1926-1940)*. Contribution intéressante pour un dépouillement sérieux de la presse littéraire roumaine des années 30, l'étude présente cependant la carrière roumaine de Ionesco comme un échec, au mieux comme un chapitre introductif à sa carrière française. Depuis deux autres ouvrages publiés tous les deux en 1993 ont retenu notre attention. Il s'agit de *La jeunesse littéraire d'Eugène Ionesco* d'Ecaterina Cleynen-Serghiev, publié aux Presses Universitaires de France en 1993 et de *Ionescu avant Ionesco. Portrait de l'artiste en jeune homme* (Berne, 1993), d'Alexandra Hamdan. Suivant l'étude d'Ecaterina Cleynen-Serghiev, entre 1926 et 1938, la signature d'Eugen Ionescu est constamment présente dans les périodiques littéraires roumains: *Azi* (aujourd'hui), *Axa* (L'Axe), *Bilete de Papagal* (Billets du perroquet), *Critica*, *Discobolul*, *Excelsior*, *Facla* (Le Flambeau), *Familia*, *Fapta* (L'Action), *Floarea de Foc* (La Fleur de feu), *Ideea Româneasca*; *Meridian*, *Reporter*, *România Literara*, *Universul Literar*, *Viata Literara* (La Vie littéraire), *Vremea* (Le Temps), *Zodiac* et quelques autres. Il y publie des poèmes, des articles de critique littéraire, des chroniques dramatiques, des comptes rendus d'exposition d'art, des reportages et des interviews.

INFLUENȚE ASUPRA CREAȚIEI LUI IANCU VĂCĂRESCU

Victor PETRESCU

Résumé: *Iancu Văcărescu est l'un des premiers écrivains roumains qui ait été influencé profondément par la littérature française. Cette influence c'est manifeste par l'activité de traducteur, dans sa conception sur la société, la philosophie, mais aussi dans la manière d'aborder les moyens d'expression artistique. Bien que l'école allemande ait influencé son éducation, son œuvre a été marquée profondément par la littérature française ce qui résulte à chaque analyse de répertoire de sa bibliothèque, dans l'activité de traducteur et de poète.*

Mots-clé: *Iancu Văcărescu – les influences de son écriture, des auteurs français, des traductions, des livres de sa bibliothèque.*

RELAȚIA INDIVID-SOCIETATE ÎN OPERA PROZATOAREI HORTENSIA PAPADAT-BENGESCU

Anda-Elena IGNAT

Abstract: *In our essay we wish to demonstrate that in her first works, the prose writer does not emphasise the relationship between the individual and society as a whole. The characters are preoccupied with their inner dimension, not with their social role, while in the later novels to depict the Hallipa family, they fall victims to their role in society, the latter becoming a false mirror of their real being, disturbing the balance between the characters' body and soul, ultimately leading to their death.*

Key words: *isolation, maladjustment, arrivé, instinct of possession, sterility, appearances.*

PERCEPȚIA VISULUI ÎN LITERATURA ROMÂNĂ POPULARĂ ȘI CULTĂ

Dana Camelia DIACONU

Abstract: *The paper focuses on dreams as the instruments of sleeping; as mythical-epical factors; wich tend to give huge size to little things. These produce the most varied and amazing fantastical combinations in author's minds. For romantic writers, to dream with the eyes wide open, is to overcome the contiguity, to be identical with the Universe, to return to a mythical time without today and yesterday. They belived as well as ordinary pleope that dreams were predictions of future realities, or possibilities in a long time-passed world.*

Key words: *dreaming, sleeping, death, love, Universe, mith, spirit.*

EVOLUȚIA POEZIEI LUI ALEXANDRU MACEDONSKI ȘI INFLUENȚA FRANCEZĂ

Carmen DUVALMĂ

Abstract: *This study deals with the evolution of Macedonski's poetry, under French symbolist poets' influence, in association with his poetical ideology and instrumentalist experimentation, according to René Ghil's phonological theory from „Traité du verbe” (1886). Lucrarea studiază evoluția poeziei macedonskiene, sub influența poezilor simbolști francezi, în concordanță cu ideologia sa poetică și experiențele instrumentaliste, după teoria fonologică a lui René Ghil din „Traité du verbe” (1886). L'ouvrage étudie l'évolution de la poésie de Macedonski, sous l'influence des poètes symbolistes français, en concordance avec son idéologie poétique et ses expériences instrumentalistes, d'après la théorie phonologique de René Ghil de „Traité du verbe” (1886).*

Key words: *symbolism, ideology, evolution, phonologic theory, musical, incantation.*

LOGGIA BRÂNCOVENEASCĂ – ELEMENT FUNDAMENTAL AL ARHITECTURII EUROPENE

Maria GEORGESCU

Résumé: L'art de style Brâncoveanu est considéré comme étant une forme de Renaissance et de Baroc, créatrice d'idées artistiques pour les oeuvres d'architecture et d'art. L'architecture de style Brâncoveanu est une architecture typique du monde européen. Dans ce genre artistique ont été repris les éléments fondamentaux de la matrice stylistique occidentale, telle la loggia. Les variations de la loggia démontrent les excellentes qualités de notre architecture, qualités équivalant à celles de l'architecture européenne. La loggia de l'architecture de style vénitien, adoptée à travers la filière transylvaine, devient un élément fondamental de l'architecture de style Brâncoveanu. Par son riche décor sculpté en pierre, elle met en évidence et particularise les façades des palais de style Brâncoveanu.

Mots-clé: architecture, Brâncoveanu, loggia, vénitien, décor sculpté.

CREȘTINISMUL LUI NEAGOE BASARAB ÎN CONTEXT EUROPEAN

Manole GHEORGHE

Abstract: *In this paper we find represented the Christian character of Neagoe Basarab' work and it's connection to Christianity, his philosophy system which is based on man and his dignity. Through all these arguments, Neagoe Basarab proves that he could be called an initiated in this domaine and he considerations a vital condition the equality between people in front of God in the Christian faith and also he puts the spiritual values before the material values. Neagoe Basarab's teaches to his son Teodosie is a significant part of his work and this paper intents to describe also the ways in which this teachings are regarded by different research workers. Passing through this paper we find described and discussed this teachings in a way that each of us could understand it. Being considered a controversial figure by some critics and being admired and appreciated by others, Neagoe Basarab remains, in spite of all this an important brick in the foundation of our culture.*

Key words: *Christianity, history, politics, God, spiritual values, justice, equality, prayer, philosophy.*

CREȘTINISMUL – PARTE INTEGRANTĂ DIN CULTURA ȘI SPIRITUALITATEA EUROPEANĂ

Cristina FURTUNĂ

Abstract: *This paper was achieved in part as an exhortation for all of us to know more thoroughly Europe's past and present, for common reflection, dialogue and co-responsibility, in order to affirm our identity not in isolation one from the other, but in cooperation with each other; not in opposition, but in communion, both in Europe and worldwide. In this context of the unification and of the globalization, the dialogue between different cultures and civilization, between religions and forms of spirituality becomes not only unavoidable, but also absolutely necessary. In the process of transformation that Europe is going through at present, our continent is called, above all, to rediscover its true identity. Indeed, though constructed as a very diverse reality, it must build a new model of unity in diversity, a community of reconciled nations, opened towards the other continents and involved in the present process of globalization. In this sense, the spiritual contribution of the Orthodoxy can be noticed in three directions: rediscovery of the, exchange of spiritual gifts between the Orient and the Occident, primacy of conscience. It is essential to have a Christian conscience in order to reach a European conscience, being convinced that man's deepest aspirations can only find their complete answer in God!*

Key words: *Christian memory, Europe, identity.*

PELERINAJUL SINEI. PORTRETE ÎN ETERNITATEA SUFLETULUI

Mariana Alina VOICU (SAFTA)

Abstract: Valeriu Anania is one of the most important authors of religious inspiration of the twenty century literature who opens extraordinary gates through a poem of the human soul. The SELF assumes the role of holy message. The SELF condition is metaphoric defined, through a spiritual travel of the soul. The written word has supremacy. It is a poem of the whole universe in different situation for reaching perfection.

His memories are the confession of a magician of the soul.

Key words: faith, pilgrimage, literary portrait.

Capitolul al III-lea

**ASPECTE LINGVISTICE
ALE EUROPENISMULUI**

**REFLEXIONS SUR LES THÉORIES ET ÉCOLES
TRADUCTOLOGIQUES**

Nicolás CAMPOS PLAZA
(Castilla-La Mancha)

***Motto:** L'activité langagière de l'homme est-elle représentable? S'interroger sur la « représentabilité » d'un phénomène, c'est chercher à le recréer, à le reconstruire, donc le découvrir d'avantage (Guy Bourquin)*

Chaque peuple, toute société, chaque culture, possèdent un système de signes qui servent à se communiquer entre eux. Ces signes sont le résultat de leur façon de parler, de sentir, de vivre, quelque chose d'unique.

Poser le problème de l'opération de « transférence » sémantique appelée traduction, c'est poser la problématique de la diversité des systèmes linguistiques et non linguistiques avec un besoin: communiquer.

MULTILINGVISMUL – O PRIORITATE POLITICĂ PENTRU VIITORUL APROPIAT AL UNIUNII EUROPENE

Petre Gheorghe BÂRLEA

Résumé: L'Union Européenne est un mélange de populations ayant des origines ethniques, linguistiques et culturelles très différentes. Dans ce contexte, le multilinguisme s'impose dans les deux sens du terme: a) vivre ensemble dans une zone à plusieurs langues (langue nationale, officielle, maternelle, régionale, minoritaire, etc.) b) (pour une personne) parler d'autres langues que la langue maternelle. Etant donné que la langue unique reste une solution purement théorique, malgré les prévisions de quelques spécialistes, la solution pour une bonne communication dans l'UE reste la favorisation du multilinguisme de type b). L'enseignement a un rôle essentiel dans ce qui devrait devenir une priorité politique des dirigeants de l'UE.

Mots-clé: multilinguisme a), multilinguisme b), politique linguistique, l'enseignement des langues.

IS THERE AN INCREASING LINGVISTIC HOMOGENISATION IN EUROPE ?

Petre Tudor BĂRLEA

I. INTRODUCTION

Creating a united Europe means, first of all, interaction and *communication*, which, in their turn, point to *verbal communication*. Discussing about linguistic homogenisation in the context of an integrating Europe inevitably implies understanding other key concepts – identity (national, ethnical, social, etc.), culture, citizenship, nationalism, traditions, mentalities – just to name a few of them.

Discussing about languages (and dialects) entails at least a basic understanding of how they function, how they evolve, what makes them different or similar, what keeps some of them surviving and what makes others perish. The science dealing with such questions is called linguistics, and the two fields of particular interest to our questions are sociolinguistics and pragmatics.

Also, after a closer look, the general notion of 'linguistic homogenisation' proves to be ambiguous itself, allowing different interpretations.

This is why this essay begins by attempting to elucidate its meanings, suggesting a possible interpretation and goes on to examine, sift and debate different arguments, while taking into account the key concepts mentioned above.

PARLEZ-VOUS FRANÇAIS? MOI NON PLUS ...
- Traducerea din franceză în română
sau efortul minim -

Tatiana-Ana FLUIERARU

Résumé: La Roumanie est-elle encore ce pays où tout le monde parle ou du moins comprend le français? La traduction de certains textes français semble démontrer une connaissance précaire du français de la part des spécialistes et non des moindres.

Mots-clé: français; traduction.

INTERFERENȚE LINGVISTICE ÎN COMUNITĂȚILE DE BULGARI DIN MUNTENIA. CARTIERUL „MATEI VOIEVOD” DIN TÂRGOVIȘTE

Maria TUFEANU

Résumé: L'arrivée et la fixation des groupes compactes des bulgares à Baleni et puis à Targoviste, sont confirmée dès la première moitié du XIX e siècle. Par les contacts linguistiques entre les Bulgares et les Roumains, l'utilisation par les premiers de la langue maternelle aussi la langue roumaine, même, à travers du temps, à l' apparition du phénomène bilingue majoritaire dans les communautés des bulgares. J' ai surpris quelques aspects de la langue bulgare parlé au quartier Matei Voievod de Targoviste, en utilisant un dictionnaire élaboré par moi-même, après les les habitants du quartier.

Mots-clé: la communauté, les Bulgares, bilingue, le dictionnaire.

PRONUMELE ON, CA MARCĂ GENERICĂ A UMANULUI, ÎNTRE NEDETERMINARE ȘI DETERMINARE

Ileana TĂNASE

Résumé: ON, pronom personnel indéfini, d'abord *om* (842), puis *hom*, *hum* (1050) et enfin *on* (XIIIe s.) est issu du nominatif latin *homo* (dont l'accusatif *hominem* a donné *homme*), et développé en position atone. En français contemporain, ON connaît deux emplois fondamentaux, *indéterminé* et *déterminé* et une seule position syntaxique, celle de sujet du verbe qui apparaît invariablement à la IIIe personne du singulier. C'est l'indétermination fondamentale de ON, relevant de son origine latine, qui le rend apte à remplacer tous les autres pronoms personnels. Il existe aussi deux propositions substantivées à base de ON, *qu'en dira-t-on* et *on-dit* qui ont trait à la rumeur publique, surtout dans des contextes du genre *se moquer du qu'en dira-t-on* et *ne pas écouter les on-dit, mépriser les on-dit*.

Mots-clé: ON, emploi indéterminé vs déterminé

TERMINOLOGIE LEXICALĂ ȘI TERMINOLOGIE DISCURSIVĂ

Cristina-Alice TOMA

Abstract: *Traditional terminology studies the term as a concept, while modern linguistic terminology considers the term, from a semasiologic point of view, as a lexeme. Consequently, a contradiction arises between, on the one hand, the univocal semantic term, his mono reference, and terminological polysemia on the other hand. In this article, by taking the example of mathematics, we propose a solution to the above-mentioned "conflict" via discursive terminology, which gives a new interpretation to the results of lexical terminology. The meaning is associated with the conceptual property and each concept has a specific representation and a conceptual structure.*

Key words: *mathematical language, lexical terminology, discursive terminology, term, concept, conceptual representation, conceptual structure, conceptual migration, interdisciplinarity.*

**CONTACTE LINGVISTICE.
TERMENI NEOLOGICI CULINARI
DIN SECOLUL AL XVIII-LEA**

Ancuța NEGREA

Résumé: *Les termes communs dans les langues sud-est européennes, qui présentent des convergences sémantiques, appartiennent à un domaine moins exploré, celui de la linguistique comparée. „La raison pour laquelle les mots ont certaines significations et pas d'autres ne se trouve ni dans le système linguistique proprement-dit ni dans des structures biologiques au mentales de l'homme ... les sociétés sont celles qui, par leur histoire diverse, déterminent les significations et la sémantique est celle qui se situe au point de rencontre entre la complexité historique de la réalité qu'elle étudie et la complexité historique de la culture qui se reflète sur cette réalité... son objet est résultat et condition du caractère historique, grâce aux relations de conditionnement réciproque qui lient la signification aux événements historiques de chaque communauté humaine”.*

Mots-clé: *relations linguistique, convergences sémantiques, terminologie de la cuisine.*

EXPRESII, PROVERBE, LOCUȚIUNI ROMÂNEȘTI LA TIMPUL VIITOR

Roxana-Magdalena BÂRLEA

Résumé: Les conceptions collectives des Roumains vis-à-vis de l'avenir se retrouvent, entre autres, dans les expressions figées, proverbes, métaphores consacrées. Cette étude, faisant partie d'une recherche plus complexe, propose une analyse de ce type d'expressions, construites autour du temps verbal futur. Nous essayons d'en détacher les nuances attachées aux projections dans l'avenir du type «espoir», «crainte», «encouragement», etc. et d'en tirer quelques conclusions d'un côté, sur la vision des Roumains sur l'avenir et, d'un autre côté, sur la contribution des moyens linguistiques à exprimer cette vision.

Mots-clé: futur, expressions verbales, certitude, incertitude.

STRUCTURI LOCUȚIONALE ADJECTIVALE ÎN TEXTELE BIBLICE ROMÂNEȘTI

Petruța IUGULESCU

Résumé: Ce matériel présente les locutions adjectivales trouvées dans deux textes religieux: La Bible de 1688 et La Bible actuelle. Les locutions adjectivales ont été classifiées en fonction des parties du discours y compris.

Mots-clé: adjectif, adverbe, locutions adjectivales, locutions verbales, nom, participe, préposition.

VALENȚELE STILISTICE ALE LOCUȚIUNILOR

Raluca-Felicia TOMA

Abstract: *The stylistic perspective of the phrases' analyse is bound of oral communication. The phrases reflect the creative character of speaking, the capacity of any live language to enrich from internal sources, and to generate new structures, new meaning, new values.*

Key words: *meaning, values, phrase, stylistic, oral.*

FORME ALE SUPERLATIVULUI STILISTIC ÎN VORBIREA TINERILOR

Mariana VÂRLAN

Abstract: *The language of young people has suffered important changes during the last 15 years, knowing some formations having absolute superlative value which are meant to impress and even shock the interlocutor every time. One can notice a remarkable productivity of the prefixes: super, ultra, hiper, as well as of the superlative constructions as bestial, cool, super cool etc.*

Key words: *stilistic diversity, absolute superlative, teenagers argot.*

FORME PARTICULARE ȘI FORME UZUALE ALE PRONUMELUI ÎN LIMBAJUL BIBILIC

Mihaela CHIVOIU-ȘTEFAN

***Résumé:** Le langage biblique a été le point de départ de l'évolution de la langue roumaine littéraire, La Bible de 1688 en constituant un moment de référence. Ce texte biblique contient un grand nombre de phénomènes linguistiques qui offrent des détails sur les traits de la langue littéraire de l'époque. L'ouvrage ci-dessous se propose de relever des aspects visant les formes pronominales particulières et usuelles dans le langage biblique, par l'intermédiaire d'une étude linguistique comparatif entre La Bible de 1688 et La Bible actuelle, dans le but de mettre en évidence l'évolution des formes pronominales et de la langue, par conséquent.*

***Mots-clé:** langage biblique, pronoms, formes particulières, formes usuelles, évolution de la langue, simplification.*

PARATEXTUL – CONȚINUT LINGVISTIC ȘI DIMENSIUNE COMUNICĂȚIONALĂ

**Ștefania RUJAN
Laurenția ION**

Résumé: *Le paratexte désigne un ensemble de productions discursives qui accompagnent le texte ou le livre: couverture, jaquette, titre, sous-titre, table des matières, préfaces, avant-propos, dédicaces, épigraphes, exergues, etc. Bref, il s'agit de tout ce qui entoure le texte, ce par quoi un texte se fait livre. Selon nous, le paratexte peut rendre compte de la cohésion interne du texte et met en évidence les modes de fonctionnement textuels. Grâce à sa force illocutoire il peut être utilisé en classe de langue dans une approche pragmatique et communicationnelle. Etudier un paratexte, y prêter attention, c'est donner un contenu linguistique à son aspect fonctionnel et à son statut pragmatique. Il nous semble utile d'étudier les formes textuelles et verbales des messages du paratexte, discours hétéronome, ensemble multiforme mis au service du texte, lequel est vu comme un ensemble cohérent. Le paradigme littéraire ayant été analysé, nous avons pris en considération d'autres genres discursifs comme, par exemple, celui tenant au langage des finances ("Les métiers de la banque"). Etant donné le lien étroit, qui existe entre le paratexte et le texte qu'il entoure, une telle analyse pourrait aboutir à une compréhension globale du texte, à mettre l'étudiant dans l'air du livre, à le familiariser d'emblée à toute une terminologie spécifique et à améliorer ses compétences communicationnelles.*

Mots-clé: *paratexte, texte, force illocutoire, approche pragmatique, aspect fonctionnel, discursif, finances, compétence communicationnelle.*

TOPONYMES PARISIENS DANS LE „TESTAMENT” DE FRANÇOIS VILLON

Anca ANDREI- FANEA

Abstract: *The article presents the toponymic inventory of the Testament and analyzes the significance of the toponyms, grouping them in diverse categories.*

The toponyms provided by François Villon’s Testament give a more vivid, complete and touchable image of the Paris of the poet’s time, offering a „sample” of the well-known „esprit gaulois” (Gallic spirit) through the subtleties included by the medieval Parisian in these denominations.

Key words: *Cordeliers, Rue aux Ours, Saint-Antoine, Saint-Jaques, Enfants Trouvés, Montmartre, Saint-Benoit-le Bétourné.*

ÎMBOGĂȚIREA VOCABULARULUI ACTUAL AL LIMBII ROMÂNE CU NOI FAMILII LEXICALE

Mariana VÂRLAN

Abstract: *The internal dynamic of present Romanian language is characterized by an intense life and lexical creativity. The new economical, social, political and cultural realities have contributed to this linguistic dynamic through the enrichment of the actual vocabulary with lexical family having various basis: popular, neological, antonyms and toponyms.*

Key words: *vocabulary, lexical family, lexical sources.*